

سیره حضرت زهرا η در جهاد تبیین با تاکید بر بیانات مقام معظم رهبری

* لیلی کریمی

چکیده

جهاد تبیین، تلاشی است برای روشنگری افکار مردم از شبهات و انحرافات که توسط دشمن ایجاد شده است. مقام معظم رهبری K در چند سال اخیر تاکید فراوانی بر جهاد تبیین و روشنگری در همه عرصه‌ها توسط اقشار مختلف مردم در جهت خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن داشته‌اند؛ چراکه دشمن در جنگ نرم و با ایجاد شبهه، افکار عمومی را از حقیقت دور نگه می‌دارد و اهداف خویش را دنبال می‌نماید؛ لذا شناخت و آشنایی با اصول این نوع از جهاد با توجه به سیره جهادی حضرت زهرا η و آموزه‌های معصومین در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد. از جمله مواردی که جهادگران عرصه تبیین در مسیر روشنگری افکار عمومی می‌توانند از سیره حضرت زهرا η بهره گیرند، شناخت مخاطب و رعایت اصول مناظره است. همچنین شناخت و شناساندن دشمن، مقابله با شبهات و انحرافات که توسط دشمن ایجاد شده و بیان دستاوردهای انقلاب و نظام با توجه به سیره حضرت η و توصیه‌های مقام معظم رهبری، عواملی مهم در جهت خنثی‌سازی توطئه‌ها و دشمنی‌هاست. این پژوهش در مرحله گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و در مرحله پردازش، از روش توصیفی-تحلیلی به بیان پنج مورد از مهم‌ترین شاخصه‌های جهاد تبیین با توجه به سیره حضرت زهرا η پرداخته است. در حال حاضر مهم‌ترین راه حفظ دستاوردها و مقابله با دشمنی‌ها، جهاد تبیین در همه عرصه‌هاست.

واژگان کلیدی: تبیین، جهاد، حضرت زهرا η ، سیره.

* . طلبه پایه ششم، مدرسه رضویه، abbarani8@gmail.com

مقدمه

جهاد تبیین از موضوعات مهمی است که در سال‌های اخیر توسط مقام معظم رهبری K مطرح و بر آن تاکید شده است. جهاد تبیین یکی از انواع جهاد به شمار می‌آید و به معنای مبارزه و تلاش برای نشان دادن واقعیت‌ها و حقایق در جهت روشنگری و مبارزه با انحرافات و شبهه پراکنی‌های دشمن است. اساس کار انبیاء، تبیین و روشنگری مکتبشان بوده است و هیچگاه در ابتدای کار خویش با مردم مجادله نکرده‌اند. در سیره معصومین Δ و بزرگان دین نیز تبیین و روشنگری از اساسی‌ترین امور در جهت حفظ و گسترش معارف الهی بوده است.

پرداختن به سیره حضرت زهرا η در زمینه جهاد تبیین حائز اهمیت است؛ چراکه الگوی کاملی به جهادگران این عرصه ارائه می‌دهد. بعد از رحلت پیامبر گرامی اسلام ∇ با دسیسه منافقان و دشمنان، اصل ولایت و امامت ولیّ جامعه در معرض خطر قرار گرفت و مسیر جامعه دچار انحراف شد. در چنین شرایطی موثرترین راه مقابله با انحراف و کارشکنی‌های دشمنان، تبیین معارف اسلام و اصل امامت بود که حضرت زهرا η در این عرصه تا پای جان مجاهدت نمودند و با روشنگری به مقابله با توطئه‌های دشمن و انحرافات جامعه پرداختند. در چند سال اخیر با توجه مسائل جامعه و شیوه‌های دشمنی و دسیسه‌های دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی، رهبر معظم انقلاب K نیز جهاد تبیین را بهترین راه مقابله با این خصومت‌ها و دشمنی‌ها بیان فرمودند.

در مورد جهاد تبیین کتاب و مقالاتی نگارش یافته است. کتاب «تبیین با نور قرآن» در سه جلد به قلم آقای محمدحسین راجی، ضرورت جهاد تبیین، دشمن شناسی، الزامات جهاد... را مطرح نموده است. کتاب «بصیرت حضرت فاطمه η » نوشته اصغر طاهرزاده به ریشه یابی آفات حذف حاکمیت دینی بعد از رحلت پیامبر اسلام ∇ و نقش روشنگرانه حضرت زهرا η در مقابله با انحراف امت اسلامی پرداخته است.

مقالاتی نیز به جهاد تبیین پرداخته‌اند؛ اما نوشتار حاضر به روش توصیفی تحلیلی، پس از معرفی اجمالی جهاد تبیین، شاخص‌ترین خصوصیات جهاد تبیین در سیره حضرت زهرا η را مورد بررسی قرار می‌دهد. از جمله مهمترین آنها: دشمن شناسی و شناخت شبهات و انحرافات و مقابله با آنها، چگونگی مناظره و بیان دستاوردهاست.

۱- مفهوم شناسی

جهاد تبیین واژه‌ای است که از دو کلمه جهاد و تبیین شکل گرفته است. برای درک بهتر این واژه به مفهوم شناسی آن پرداخته می‌شود:

۱-۱ جهاد

واژه «جهاد» از ریشه «جَهَد» به معنای مشقّت و زحمت و از ریشه «جَهْد» به معنای توان و طاقت است و «جهاد» و «مجاهده» یعنی صرف نیرو برای دفع و راندن دشمن است که از منظر قرآن جهاد بر سه گونه است: جهاد با دشمن آشکار، جهاد با شیطان و جهاد با نفس.^۱ «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ...»^۲ جهد به معنای صعوبت و مشقّت است و «فلانی جهاد کرد» آنست که قدرت خود را بکار انداخت، متحمل مشقّت گردید، تلاش توأم با رنج کرد؛^۳ همچنین به معنای جنگ کردن و جنگیدن در راه حق است.^۴

مقام معظم رهبری معتقدند دو تفسیر غلط و یک تفسیر صحیح از معنای جهاد وجود دارد. یک تفسیر غلط از جهاد اینست که هر تلاشی جهاد دانسته شود و تفسیر دیگر اینکه جهاد فقط به معنای مبارزه مسلحانه قلمداد شود که البته این نوع جهاد مرتبه بالایی دارد ولی تفسیر صحیحی که از جهاد می‌توان ارائه داد اینست که جهاد عبارت است از تلاش برای رسیدن به هدف که با درگیری با دشمن همراه است.^۵ طبق این فرمایش، جهاد دارای دو رکن است یکی اینکه در مقابل دشمن باشد و دیگر اینکه در آن تلاش و تحرّک وجود داشته باشد.^۶

۲-۱ تبیین

کلمه تبیین از لحاظ لغوی به معنای شناختن، آشکار کردن و پیدا کردن است.^۷ واژه تبیین در قرآن کریم به معنای ظهور و آشکار شدن چیزی است و وسیله تبیین و روشن کردن چیزی

^۱ . راغب اصفهانی، ترجمه و تحقیق مفردات الفاظ قرآن، ج ۱، مترجم: غلامرضا خسروی، ص ۴۲۴

^۲ . انفال: ۷۲؛ مسلماً کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و با اموال و جان‌هایشان در راه خدا جهاد نمودند...

^۳ . قرشی بنایی، قاموس قرآن، ج ۲، ص ۷۷.

^۴ . معین، فرهنگ فارسی، ج ۱، ص ۱۲۵۷.

^۵ . خامنه‌ای، هم‌زمان حسین (ع)، ص ۱۰۱-۱۰۶

^۶ . صلح میرزایی، جهاد تبیین در اندیشه حضرت آیت الله خامنه‌ای، ص ۳۰

^۷ . معین، فرهنگ فارسی، ج ۱، ص ۱۰۲۵.

را نیز بیان گویند.^۱ افعال «بَيَّنْتُهُ وَاُبَيِّنُهُ» در موقعی بکار می‌رود که بیان، وسیله کشف و اظهار چیزی قرار گیرد؛^۲ مانند: «وَمَا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ...»^۳

تبیین به معنای بیان حقیقت و زدودن غبار جهالت و تحریف از اذهان است. در مواقعی ممکن است ذهن انسان دچار ابهام شود و مورد تحریف قرار بگیرد و دشمن یا هر فرد دیگری آن را از مسیر حقیقی و عقلانی خودش منحرف کند؛ لذا تبیین به معنای بی‌تفاوت نبودن انسان نسبت به ذهنی است که به کمک نیاز دارد و باید تعلیم ببیند.^۴

۳-۱ جهاد تبیین

تلاش برای روشنگری افکار مردم از اشتباهات و انحرافات ایجاد شده توسط دشمن را جهاد تبیین گویند.^۵ قرآن کریم خود را تبیین کننده معرفی می‌نماید؛ یعنی مانند خورشید روی چیزی می‌تابد و آن را روشن می‌کند: «... وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ...»^۶ و همچنین پیامبر مکرم اسلام ۷ را به عنوان «مُبَيِّن» معرفی می‌کند و می‌فرماید: «... وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لَتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ...»^۷

انبیای عظام الهی اساس و شروع کارشان تبیین یعنی بیان مغز و اساس و روح مکتبشان بوده است. انبیاء در شروع انقلاب و رستاخیز اجتماعی و عقیدتی با مردم هرگز مجادله نکردند و چنین نبوده است که مردم را برای یک مدت زمانی با شعارهای دیگر سرگرم کنند و بعد از اینکه موفق شدند شعار اصلی را با مردم در میان بگذارند؛ بلکه از همان ابتدا با صداقت، هدف اصلی یعنی توحید را برای مردم بیان می‌نمودند.^۸

^۱ . راغب اصفهانی، ترجمه و تحقیق مفردات الفاظ قرآن، ج ۱، مترجم: غلامرضا خسروی، ص ۳۳۰.

^۲ . همان، ص ۳۳۱

^۳ . نحل: ۶۴؛ ما این کتاب را بر تو نازل نکردیم مگر برای اینکه حقایقی را که در آن اختلاف کرده‌اند، برای آنان توضیح دهی

^۴ . صلح میرزایی، جهاد تبیین، ص ۲۶۸

^۵ . <https://khamenei.ir> ، در دیدار فرماندهان لشکر ۲۷ محمد رسول الله ۷، ۱۳۷۵/۰۳/۲۰

^۶ . نحل: ۸۹؛ و این کتاب را بر تو نازل کردیم که بیانگر هر چیزی است

^۷ . نحل: ۴۴؛ و قرآن را [هم] به سوی تو نازل کردیم به خاطر اینکه برای مردم آنچه را که برای [هدایتشان] به سویشان نازل شده بیان کنی

^۸ . صهبا، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، ص ۵۰۶

پیامبر گرامی اسلام ۷ فرمود: «جاهدوا الکفار بأیدیکم و ألسنتکم»^۱ به وسیله دست و زبانتان با کفار جهاد کنید» که منظور از جهاد با زبان و بیان در مقابل دشمنان همان جهاد تبیین است. اهمیت جهاد تبیین به قدری است که مقام معظم رهبری منظور از جهاد کبیر در آیه ۵۲ فرقان را جهاد تبیین می دانند؛^۲ چراکه جهاد تبیین در مقابل جنگ نرم دشمن قرار دارد که هم مشکل تر علاج می شود و هم خطرناک تر است. دشمن در جنگ نرم از یک سو زنجیره توأسی به حق و صبر را قطع می کند و از سوی دیگر با تبلیغات فراوان، حقایق را وارونه جلوه می دهد. اگر توصیه به راه حق و توصیه به صبر در راه حق وجود داشته باشد جامعه به آسانی دستخوش تحرکات دشمن نخواهد شد؛ در غیر اینصورت امیدها و جرئت ها کم، اراده ها ضعیف و هدف های عالی و متعالی به تدریج از دسترس دور می شود و به دست فراموشی سپرده می شود.^۳

جهاد تبیین دارای دو رکن اساسی است: اول اینکه باید با بصیرتی نافذ خطر و توطئه های دشمن را شناخت و مغلوب نشد؛ یعنی ابزارها و شیوه های دشمن و محیط و مخاطبان مورد هدف دشمن را شناخت. دوم اینکه در مقابل دشمن باید با شجاعت و صراحت بیان ایستاد؛ یعنی با روحیه جهادی به تبیین معارف اسلامی پرداخته و شبهه افکنی ها و تحریفات دشمن را پاسخ داد.^۴

۲- تبیین در سیره حضرت زهرا ۱۱

پیامبر گرامی اسلام ۷ در مسیر بازگشت از حجه الوداع در روز غدیر، جانشین و ولی بعد از خود برای امت اسلام را معین فرمودند؛ اما بعد از رحلت ایشان جامعه اسلامی دچار انحراف گردید و علی رغم توصیه های پیامبر ۷ افراد نالایق بر مسند خلافت تکیه زدند و حق امامت و خلافت امیرالمؤمنین حضرت علی (ع) را غصب نمودند. تحولات سیاسی و اجتماعی بعد از رحلت پیامبر ۷ به گونه ای بود که فضای خفقان برای اعتراض و مبارزه را بوجود آورده بود؛ ولی در چنین شرایط دشواری حضرت زهرا ۱۱ قیام نمودند و با جهاد تبیین از ولایت و امامت تا پای جان دفاع نمودند.

^۱ . مجلسی، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، ج ۷، ص ۳۲۰

^۲ . <https://khamenei.ir>، بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (ع)، ۱۳۹۵/۳/۳

^۳ . همان، سخنرانی تلویزیونی به مناسبت عید مبعث، ۱۳۹۹/۱۲/۲۱

^۴ . باقری چوکامی، جهاد تبیین در شرایط تهاجم ترکیبی دشمن، ص ۸۰

الشَّيَاطِينِ»؛ هلاکت و از بین رفتن نفاق «وَطَاحَ وَ شَیْطُ النَّفَاقِ»؛ انحلال همبستگی کفر و نفاق «وَ انْحَلَّتْ عُقْدُ الْكُفْرِ وَ النَّفَاقِ»؛ جاری شدن کلمه اخلاص «فُتُّمُ بِكَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ»^۱

حضرت فاطمه ۱۱ به این نکته مهم اشاره می‌فرماید که این دستاوردها به همراهی عده کمی از مجاهدان با تقوا به دست آمد: «فِي نَفَرٍ مِنَ الْبَيْضِ الْخِمَاصِ» و بدین معناست که رمز حفظ دستاوردها، داشتن روحیه جهادی و انقلابیگری است.

^۱ . حسینی زنجانی، شرح خطبه حضرت زهرا ۱۱، ص ۴۲۵ و ۴۲۶

نتیجه گیری

یکی از عوامل موفقیت هر نظام و حکومتی داشتن پشتوانه مردمی است که اگر این همراهی آسیب ببیند آن حکومت یا از اهداف خود باز می ماند یا مسیر رسیدن به اهداف و آرمان هایش را با کندی طی می کند. شبهه پراکنی و ایجاد انحراف در آرمان های یک ملت از موثرترین حربه های دشمن در زمینه جدایی مردم از حکومت هاست که بهترین و موثرترین راه مقابله با این شبهات و جنگ نرم دشمن، تبیین حقایق و دستاوردهاست تا بدین وسیله اذهان عمومی، حق را از باطل تمیز دهند. این تبیین و روشنگری زمانی موثر خواهد بود که با تلاشی مضاعف، به صورت جهادی و با رعایت شاخصه هایی مانند دشمن شناسی، شناخت مخاطب و آداب گفتگو و مناظره همراه باشد. عملی کردن بیانات مقام معظم رهبری در زمینه جهاد تبیین و بهره گیری از آموزه های اساسی سیره معصومین و به طور خاص، سیره حضرت زهرا (ع) در زمینه جهاد تبیین در عرصه های مختلف، باعث هدف دار شدن این جهاد می شود و رسیدن به نتیجه را سرعت می بخشد و عاملی مهم برای خنثی کردن توطئه ها و نقشه های دشمنان اسلام و نظام خواهد بود.

فهرست منابع

- قرآن کریم (مترجم: حسین انصاریان)
- نهج البلاغه (مترجم: محمد دشتی)

کتاب فارسی

۱. باقری چوکامی، سیامک، جهاد تبیین در شرایط تهاجم ترکیبی دشمن، قم: زمزم هدایت، چاپ دوم، ۱۴۰۱ ه.ش.
۲. حسینی زنجان، عزالدین، شرح خطبه حضرت زهرا (ع)، قم: بوستان کتاب، چاپ دوازدهم، ۱۳۹۰ ه.ش.
۳. خاتمی، احمد، سیره فاطمی (ع)، تهران: انتشارات مسیا، چاپ اول، ۱۳۹۳ ه.ش.
۴. خامنه‌ای، علی، هم‌زمان حسین (ع)، تهران: انتشارات انقلاب اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۹۷ ه.ش.
۵. خدامیان آرانی، مهدی، اشک مهتاب، قم: عطر عترت، چاپ اول، ۱۳۹۶ ه.ش.
۶. دیوید گیل، بریجت ادمز، الفبای ارتباطات، مترجم: رامین کرمان، مهران مهاجر، محمد نبوی، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، چاپ اول، ۱۳۸۴ ه.ش.
۷. راجی، محمدحسین، تبیین با نور قرآن، ج ۳، قم: ویراستاران، چاپ اول، ۱۴۰۱ ه.ش.
۸. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ترجمه و تحقیق مفردات الفاظ قرآن، ج ۱، مترجم: غلامرضا خسروی، تهران: مرتضوی، چاپ دوم، ۱۳۷۴ ه.ش.
۹. شریعتی سبزواری، محمدباقر، مناظره و تبلیغ (فن مناظره مجادله مغالطه و خطابه)، قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، ۱۳۸۹ ه.ش.
۱۰. صلح میرزایی، سعید، جهاد تبیین در اندیشه حضرت آیت الله خامنه‌ای، تهران: انقلاب اسلامی، چاپ اول، ۱۴۰۰ ه.ش.
۱۱. صهبا، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، تهران: موسسه ایمان جهادی، چاپ اول، ۱۳۹۲ ه.ش.
۱۲. طاهرزاده، اصغر، بصیرت حضرت فاطمه (ع) در ریشه یابی آفات حذف حاکمیت دینی از مدیریت جهان، اصفهان: لب المیزان، چاپ اول، ۱۳۸۶ ه.ش.

۱۳. قرشی بنایی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۲، تهران: دار الکتب الاسلامیه، چاپ ششم، ۱۴۱۲ ه.ق.

۱۴. کرمی فریدونی، علی، سیما و سیره ریحانه پیامبر ﷺ، قم: دلیل ما، چاپ پنجم، ۱۳۹۱ ه.ش.

۱۵. کلینی، محمد بن یعقوب، أصول الکافی، مترجم: محمد باقر کمره ای، ج ۳، قم: اسوه، چاپ سوم، ۱۳۷۵ ه.ش.

۱۶. گنجور، مهدی، دشمن شناسی در آینه وحی و نظام ارزشی، اصفهان: حیات طیب، چاپ اول، ۱۳۸۹ ه.ش.

۱۷. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، زندگانی حضرت زهرا ﷺ، مترجم: محمد روحانی علی آبادی، تهران: انتشارات مهام، چاپ اول، ۱۳۷۹ ه.ش.

۱۸. معین، محمد، فرهنگ فارسی، ج ۱ و ۲، تهران: امیرکبیر، چاپ ۲۵، ۱۳۸۸ ه.ش.

۱۹. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۱۳، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۵۳ ه.ش.

۲۰. موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، وظایف در شرایط فتنه، تهران: قدر ولایت، چاپ سوم، ۱۳۹۰ ه.ش.

۲۱. نصیری فرد، عباس، مفاهیم تکنیک‌ها و مهارت‌های جهاد تبیین بر پایه مدل مفهومی و ساختاری، قم: دفتر نشر معارف، چاپ اول، ۱۴۰۱ ه.ش.

۲۲. نیلی پور، مهدی، فرهنگ فاطمیه (الفبای شخصیتی حضرت زهرا ﷺ)، اصفهان: مرکز فرهنگی شهید مدرس، چاپ چهارم، ۱۳۸۴ ه.ش.

کتب عربی

۱. ابن سینا، شیخ الرئيس، الشفاء (المنطق)، به تحقیق سعید زاید، قم: مکتب ایت الله مرعشی، ۱۴۰۴ ه.ق.

۲. جرجانی، قاضی، شرح المواقف، ج ۸، مصر: مطبعة السعادة، چاپ اول، ۱۳۲۵ ه.ق.

۳. جوهری بصری، احمد بن عبد العزيز، السقیفه و فدک، تهران: مکتبه نینوی الحدیث، بی جا، بی تا.

۴. حسام الدین الهندی، علی، کنز العمال فی سنن الأقوال والأفعال، ج ۵، بیروت: مکتبه التراث الاسلامی، چاپ اول، ۱۳۹۷ ه.ق.

۵. حسینی کوهکمری، عبد اللطیف، کفایه الاثر فی النصّ علی الأئمة الاثنی عشر، قم: بیدار، بی جا، ۱۴۰۱ ه.ق.

۶. طوسی، محمد بن الحسن، الأمالی، قم: دار الثقافة، چاپ اول، ۱۴۱۴ ه.ق.

۷. علامه حلی، حسن بن یوسف، **الجواهر النضید**، قم: بیدار، چاپ پنجم، ۱۳۷۱ ه.ش.
۸. قمی، علی بن ابراهیم، **تفسیر القمی**، ج ۲، قم: دار الکتب، چاپ سوم، ۱۴۰۴ ه.ق.
۹. کلینی، محمد بن یعقوب، **الکافی**، ج ۱، تهران: دار الکتب الاسلامیه، چاپ چهارم، ۱۴۰۷ ه.ق، ص ۵۴.

۱۰. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، **مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول**، ج ۷، محقق: سید هاشم رسولی محلاتی، تهران: دار الکتب الاسلامیه، چاپ دوم، ۱۴۰۴ ه.ق.

مقالات

۱. صلح میرزایی، سعید، "جهاد تبیین"، ره توشه، شماره نهم، ۱۴۰۱ ه.ش.
۲. کاظمی، معصومه، "شیوه های مخاطب شناسی و جذب جوانان (اهمیت مخاطب شناسی)"، شمیم یاس، شماره ۴۵، ۱۳۸۵ ه.ش.
۳. روحی برندق، کاوس، "اخلاق و مهارت های مناظره در مناظره های امام رضا (ع)"، فرهنگ رضوی، شماره ۱۸، ۱۳۹۶ ه.ش.
۴. آخوندی، مصطفی، "شبهه سازی راهکار فرهنگی دشمن"، مربیان، شماره ۱۲، ۱۳۸۳ ه.ش.
۵. غرسبان، مرتضی، "دستاوردهای انقلاب اسلامی تحلیل بیانیه راهبردی رهبر معظم انقلاب حفظه الله"، مبلغان، شماره ۲۴۱، ۱۳۹۸ ه.ش.

سایت:

۱. <https://khamenei.ir>

- بیانات در دیدار فرماندهان لشکر ۲۷ محمد رسول الله ۷، ۱۳۷۵/۰۳/۲۰
- بیانات در دیدار با اساتید دانشگاه ها، ۱۳۸۸/۶/۸
- بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۸/۷/۲
- بیانات در دیدار مسئولان موسسه روایت سیره شهدا، ۱۳۸۹/۰۴/۱۴
- بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۹/۶/۲۵
- بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰/۳/۸
- اجلاس جهانی اساتید دانشگاه های جهان اسلام و بیداری اسلامی، ۱۳۹۱/۰۹/۱۲
- بیانات در دیدار مردم قم به مناسبت سالروز قیام نوزدهم دی، ۱۳۹۳/۱۰/۱۷
- بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین، ۱۳۹۵/۳/۳
- بیانات در مراسم بیست و هفتمین سالگرد رحلت امام خمینی رحمه الله، ۱۳۹۵/۳/۱۴
- بیانات در اولین جلسه درس خارج فقه در سال تحصیلی جدید، ۱۳۹۵/۶/۱۶
- بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۹۸/۱۰/۱۸
- سخنرانی تلویزیونی به مناسبت عید مبعث، ۱۳۹۹/۱۲/۲۱
- بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۴۰۱/۵/۵